

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. augusztus 30. – szeptember 5.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

A tiencsini SCO-csúcsalálkozó: az új kezdeményezések.....	4
Kelet-Ázsia.....	9
Dél-Ázsia	13
Délkelet-Ázsia.....	17
Közel-Kelet.....	22
Oroszország és a posztsovjet térség	25
Impresszum	28

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

A tiencsini SCO-csúcstalálkozó: az új kezdeményezések

Szakáli Máté

A tiencsini SCO-csúcstalálkozó: az új kezdeményezések

A Sanghaji Együttműködési Szervezet (SCO) [25. csúcstalálkozójára](#) a kínai Tiencsinben fokozódó globális geopolitikai versengés közepette került sor. E dinamika keretezte a csúcstalálkozó diskurzusait, melyek rávilágítottak arra, hogy a Szervezet regionális biztonsági tömbből mára politikai, gazdasági és stratégiai együttműködést egyaránt átfogó, többdimenziós struktúrává fejlődött, amely előmozdítja a tagok közötti regionális stabilizációt és stratégiai koordinációt. A Plenáris Ülésen a házigazda Kína mellett felszólaltak a tagállamok, Fehéroroszország, India, Irán, Kazahsztán, Kirgizisztán, Oroszország, Pakisztán, Tádzsikisztán és Üzbegisztán állam- és kormányfői is.

A 2001-ben alapított szervezet jelenlegi tagjai az eurázsiai földrajz és demográfia kritikus tömegét képviselik. A [Szervezet](#) immár tíz tagállamot foglal magában, amelyek összesített területe megközelíti a 36 millió négyzetkilométert, lakosságuk pedig meghaladja a 3,4 milliárd főt. Az SCO a világ GDP-jének mintegy egynegyedét adja, és a nemzetközi kereskedelem több mint 15 százalékát bonyolítja. A tagállamokon túl a szervezethez két megfigyelő ország – Mongólia és Afganisztán – is tartozik, valamint tizennégy párbeszédpartner állam.

Az elmúlt évtizedben az SCO fokozatos bővülést valósított meg: Fehéroroszország 2024-ben, Irán 2023-ban, míg India és Pakisztán 2017-ben csatlakozott teljes jogú tagként. Az együttműködés kiterjedt más nemzetközi szervezetekre is, így az ENSZ-re, a Független Államok Közösségére (FÁK), a Kollektív Biztonsági Szerződés Szervezetére (CSTO), az ASEAN-ra, az Ázsiai Együttműködési és Bizalomépítő Konferenciára (CICA), az Eurázsiai Gazdasági Unióra (EEU), valamint további nemzetközi társulásokra. A Szervezet bővülése egyértelmű jelzésként értelmezhető: a regionális hatalmak kollektív törekvéseként, hogy stratégiai ellensúlyt képezzenek a nyugati napirendekkel és intézményekkel szemben.

Kína tölti be a Sanghaji Együttműködési Szervezet (SCO) soros elnökségét a 2024–2025-ös időszakban. E periódus alatt Peking több mint száz ülést és rendezvényt szervezett a szervezet keretein belül, ezzel is erősítve a mechanizmus intézményi mélységét és működési dinamizmusát. Az éves csúcstalálkozó helyszínválasztása, Tiencsin, Kína azon szándékát [szimbolizálta](#), hogy az SCO-t közelebb horgonyozza a „közös fejlődés és biztonság” víziójához: Tiencsin a BRI stratégiai csomópontja. Itt keresztezik egymást a tengeri és szárazföldi útvonalak, innen indul a [Kína–Mongólia–Oroszország Gazdasági Folyosó](#), és a városon halad át az [Új Eurázsiai Szárazföldi Híd](#), amely Kínát Közép-Ázsiával és Európával köti össze. A fejlett infrastruktúra, a nemzetközi rendezvények lebonyolításában szerzett gazdag tapasztalat, valamint a nyitás politikája mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a város nemzetközi közlekedési és gazdasági csomóponttá vált.

A csúcstalálkozó főbb üzenetei

Az [idei csúcs](#) a helyszíne jelentőségén túl is egyértelmű jelzéseket adott az intézményen belüli együttműködés erősödéséről, valamint arról a tudatos törekvésről, hogy ellensúlyozzák az Egyesült Államok és a NATO eurázsiai külpolitikai törekvéseit.

Hszi Csin-ping kínai elnök a csúcs megnyitásakor úgy [fogalmazott](#), hogy „a világ egy új turbulens korszakba lépett”, s figyelmeztetett: „a hidegháborús mentalitás árnyai és a hatalmi nyomásgyakorlás nem oszlottak el.” Beszéde az SCO-t nem pusztán regionális tényezőként, hanem globális stabilizátorként keretezte, amely képes egy új kormányzási modell kialakítására. Kiemelte az „erőblokk-konfrontáció” és a „külső beavatkozás” elutasításának fontosságát – egyértelmű utalásként a NATO-bővítésre és az amerikai befolyási műveletekre Közép-Ázsiában és a Kaukázusban.

Az alábbiakban a csúcs további legfontosabb vezetői megállapításai kerülnek összegzésre.

1. Az SCO szerepe

[Hszi kijelentette](#): a Sanghaji Együttműködési Szervezet „aktív erő a világbéke és a fejlődés szolgálatában”, különös tekintettel a terrorizmus, a széparatizmus és a szélsőségeség elleni küzdelemre.

Hszi hangsúlyozta: a szervezet nemzetközi befolyása és vonzereje napról napra nő, s folytatnia kell a „sanghaji szellem” képviselését a kihívásokkal teli világban.

2. Méltányosság és igazságosság érvényesítése

Hszi hangsúlyozta a multilateralizmushoz való ragaszkodást, az inkluzív globalizáció támogatását, valamint egy méltányos, kiegyensúlyozott globális kormányzási rendszer megteremtésének szükségességét. Kifejtette: az SCO-tagállamoknak el kell utasítaniuk a hidegháborús gondolkodást, a hegemoniára törekvést, a blokkosodást és az erőpolitikát, továbbá helyes történeti szemlélettel kell viszonyulniuk a második világháborúhoz.

A kínai elnök szerint elengedhetetlen, hogy a tagországok kiálljanak az [ENSZ-központú](#) nemzetközi rendszer mellett, és támogassák a [WTO-alapú](#) multilaterális kereskedelmi rendet.

3. Pénzügyi együttműködés

Hszi [kezdeményezte](#), hogy a lehető legrövidebb időn belül hozzák létre az SCO Fejlesztési Bankot, amely erősítené a tagállamok gazdasági és biztonsági együttműködésének pénzügyi alapjait.

Kína idén több mint száz „kicsi, de szép” projektet [kíván](#) megvalósítani, amelyekhez összesen 2 milliárd jüan (mintegy 280 millió USD) vissza nem térítendő támogatást biztosít. Emellett további 10 milliárd jüan (1,4 milliárd USD) hitelkeretet nyújt a következő három évben a szervezet [Bankközi Konzorciumának](#).

4. Kölcsönösen előnyös együttműködés

[Hszi arra szólította fel a tagokat](#), hogy keressék a közös kooperációs lehetőségeket egymás sajátosságainak tiszteletben tartásával; minden SCO-tagállamot barátként és partnerként jellemzett.

Javaslatára kiterjedt az energiaiparra, az infrastruktúra-fejlesztésre, a zöld ágazatokra, a digitális gazdaságra, a tudományos-technológiai innovációra és a mesterséges intelligenciára.

A kínai elnök hangsúlyozta: a tagállamok a Kína által kezdeményezett „[Egy Övezet, Egy Út](#)” program közös építésével érhetnek el kölcsönösen előnyös eredményeket, hiszen az SCO mérete és gazdaságainak komplementaritása jelentős lehetőségeket kínál.

5. Kulturális és oktatási kapcsolatok

Hszi szerint az emberi közösségek történetük során mindig is kölcsönösen tanultak egymástól, ezért a tagállamoknak kölcsönös megértésen alapuló, harmonikus együttélésre kell törekedniük.

A következő öt évben Kína [tíz Luban Műhelyt létesít](#) az SCO-országokban, ahol tízezer képzési lehetőséget biztosít a humánerőforrás-fejlesztés számára. Emellett a jövő évtől megkétszerezi az SCO-ösztöndíjak számát, doktori innovációs programot indít, és közösen kívánja támogatni a kiemelkedő tudományos és akadémiai tehetségeket.

6. Az ukrajnai válság

Vlagyimir Putyin orosz elnök szerint [az ukrán válság](#) egy nyugati ösztönzésű puccs következménye, amelyet tovább súlyosbítottak Ukrajna NATO-integrációs törekvései. Úgy [vélte](#): a konfliktus okait kell felszámolni, és vissza kell állítani a biztonsági egyensúlyt, hogy tartós és fenntartható rendezés valósulhasson meg. Hozzátette: Oroszország nagyra értékeli Kína, India és más stratégiai partnerek békéltető kezdeményezéseit.

A [közös kommuniké](#) került az ukrajnai helyzet közvetlen említését, ugyanakkor kiemelte a „szuverenitás és területi integritás” elvét – burkolt bírálatként a Nyugat által vezetett katonai koalícióknak és szankciós mechanizmusoknak.

Figyelendő indikátorok

A vezetői bejelentések és megállapítások alapján a tiencsini SCO-csúcstalálkozó fordulópontot jelenthet egy olyan, Nyugattól független blokk intézményi megszilárdulásában, amely képes befolyásolni a globális stratégiai pályákat. E tekintetben az alábbi mutatókat lesz érdemes kiemelt figyelemmel követni.

- A csúcs során aláírt gazdasági összekapcsolódási megállapodások végrehajtása, különösen a Kína által kezdeményezett Egy övezet, egy Út program és a közép-ázsiai infrastruktúra tekintetében.
- Az SCO-tagállamok állásfoglalása az Egyesült Államok dél-kaukázusi jelenlétével és stratégiájával kapcsolatban.
- India részvételi szintje a következő SCO katonai vagy terrorellenes gyakorlatokon, amely rávilágíthat stratégiai szándékaira Kínával és Oroszországgal szemben.
- Irán integrációs pályája az SCO-keretekben, különös tekintettel az energia-együttműködésre, a tranzitlogisztikára és a biztonsági párbeszédre.
- A nyugati intézmények (NATO, EU, G7) reakciója az SCO növekvő asszertivitására a globális kormányzási vitákban.

Következtetések

A [Tiencsini Nyilatkozat](#) világosan jelezte, hogy az SCO saját szerepét nem pusztán regionális együttműködési fórumként, hanem az eurázsiai biztonság, kereskedelem és politikai párbeszéd egyik központi szervezeteként kívánja meghatározni. A dokumentum hangsúlyában is tükröződött az a törekvés, hogy Eurázsia a formálódó multipoláris világrendben ne periférikus térségként, hanem strukturáló erőként jelenjen meg. A megfigyelő államok és párbeszédpartnerek körének bővülése pedig nemcsak az intézmény geopolitikai súlyát erősíti, hanem arra is rámutat, hogy a Globális Dél számos szereplője aktívan keres alternatívát a nyugati dominanciájú multilaterális fórumokkal szemben. Ez ugyanakkor stratégiai dilemmát is teremt: miközben a szervezet geopolitikai súlya növekszik, a tagok eltérő prioritásai a belső kohéziót próbára tehetik.

A csúcstalálkozón elfogadott új [együttműködési platformok](#) – az energetikától a zöldiparon és digitális gazdaságon át a mesterséges intelligenciáig és az oktatásig – azt mutatják, hogy az SCO egyre inkább komplex, többdimenziós szervezetté kíván válni. India „One Earth, One Family, One Future” koncepciójának [beemelése](#) a Nyilatkozatba, valamint a Kína által kezdeményezett Globális Kormányzás Kezdeményezés hivatalos [elfogadása](#) azt jelzi, hogy a szervezet normatív és értékalapú keretei is formálódnak. Ehhez illeszkedik a BeiDou műholdrendszer [hozzáférhetővé tétele](#), amely stratégiai technológiai alternatívát kínál a nyugati rendszerekkel szemben.

A találkozó tehát nem csupán deklarációk szintjén, hanem intézményi és technológiai szinten is a szervezet megerősödésének irányába mutatott. Mindez a Sanghaji Együttműködési Szervezet történetének eddigi legnagyobb csúcsát tette jelentőssé, amely lezárta a kínai elnökség időszakát, s egyben új kihívásokat és lehetőségeket ad át a következő, [kirgiz elnökségnek](#).

A következő időszak kulcskérdése tehát az lesz, hogy a kirgiz elnökség alatt sikerül-e a bejelentett kezdeményezéseket ténylegesen működőképes intézményi formába önteni, illetve hogy az SCO képes lesz-e a koherens végrehajtásokra.

A gyorselemzést készítette: Szakáli Máté

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

A pekingi győzelem napi parádén részt vevő külföldi vezetők dicsérték az eseményt, kiemelve a Kínához fűződő barátságot

Global Times, 2025. szeptember 3.

Számos külföldi vezető, köztük Vlagyimir Putyin orosz elnök, Datuk Seri Anwar Ibrahim malajziai miniszterelnök és Aleksandar Vucic szerb elnök, akik szerdán részt vettek a pekingi V-nap ünnepségeken, dicsérték a rendezvény sikeres lebonyolítását és kiemelték a Kínával fennálló tartós barátságot. A kínai nép japán agresszió elleni ellenállási háborújának és a világ antifasiszta háborújának 80. évfordulóját megünneplő rendezvények „brilliánsan, egyszerűen nagyon jól, magas szinten zajlottak” – mondta Vlagyimir Putyin orosz elnök szerdán Pekingben Kim Dzsong Un észak-koreai vezetővel folytatott tárgyalásai során, az orosz TASS hírügynökség szerint. Datuk Seri Anwar Ibrahim malajziai miniszterelnök szerint a kínai kormány által a második világháború végének 80. évfordulójára rendezett V-Day emlékparádé „időszerű emlékeztetőül szolgált arra, hogy egy nemzet szuverenitását mindig meg kell védeni és őrizni kell”. Anwar szerint ez „még fontosabb” a mai geopolitikai helyzetben, ahol továbbra is zavargások dúlnak, és a nemzetközi rendszer egyre inkább aláásott és instabil. Hozzátette: „A második világháború utáni béke és megoldás iránti elkötelezettségünk, valamint az, ahogyan Kína fellépett az erőszak és a gyarmatosítás ellen, tanulságul szolgálhat a mai társadalom számára, különösen a mi régiókban”. Aleksandar Vučić szerb elnök szerdán, szerb nyelvű Facebook-oldalán köszönetet mondott a kínai elnöknek és a kínai népnek Szerbia iránti „őszinte barátságáért”, hozzátéve, hogy „Kína mindig Szerbia mellett állt, különösen a nehéz időkben. Szerbia és a szerb nép ezt soha nem fogja elfelejteni!” Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök sajtószolgálatára szerdán az X-en írta, hogy a katonai parádén való részvétel „megerősítette Üzbegisztán külpolitikai elkötelezettségét a barátság és a konstruktív párbeszéd előmozdítása iránt a béke, a fenntartható fejlődés és a prosperitás érdekében”. KP Sharma Oli nepáli miniszterelnök a katonai parádé befejezése után az X-en közzétett bejegyzésében „a globális barátság és emlékezés valóban történelmi találkozásának” nevezte az eseményt. „Micsoda figyelemre méltó alkalom! Ma reggel részt vettem a pekingi Tiananmen téren tartott megemlékezésen, amely a kínai nép ellenállási háborújának és a világ antifasiszta háborújának 80. évfordulóját jelölte” – írta.

Forrás: [Foreign leaders attending V-Day parade in Beijing praise the event, highlight friendship with China](#)

Japán és Ausztrália szorosabb biztonsági kapcsolatokat épít

Japan Today, 2025. szeptember 5.

Ausztrália és Japán pénteken bejelentette, hogy elmélyítik együttműködésüket az indo-csendes-óceáni térségben egyre növekvő biztonsági kihívások kezelése érdekében, beleértve egymás segítségét a veszélyeztetett állampolgárok külföldön történő evakuálásában. „Megállapodtunk abban, hogy tovább erősítjük kollektív elrettentési képességeinket, és megkezdjük a megbeszéléseket azokról a potenciális vészhelyzetekről, amelyek mindkét ország és a régió biztonságát befolyásolhatják” – mondta Takeshi Iwaya japán külügyminiszter. Nyilatkozatát egy tokiói találkozó után tették közzé, amelyen Nakatani japán védelmi miniszter és ausztrál kollégáik, Penny Wong és Richard Marles is részt vettek. Japán és Ausztrália, amelyek mindketten az Egyesült Államok közeli szövetségesei, egyre szorosabb kapcsolatokat építenek ki, ahogyan Kína regionális befolyása bővül. Együttműködésük magában foglalja a közös katonai kiképzést és egy 2023-ban aláírt kölcsönös hozzáférési megállapodást, amely lehetővé teszi erőik számára, hogy egymás területén működjenek. Japán és Ausztrália is tagjai a Négyes csoportnak az Egyesült Államokkal és Indiával együtt. Japán a múlt hónapban mérföldkőnek számító, 10 milliárd ausztrál dolláros (kb. 6,5 milliárd dolláros) megállapodást kötött hadihajók építésére Ausztráliának, ami Tokió legjelentősebb védelmi eladása a 2014-es katonai exporttilalom feloldása óta. Japán további együttműködésre törekszik a védelmi iparban olyan területeken, mint a fejlett pilóta nélküli rendszerek – mondta Nakatani. Az ausztrál külügyminiszter elmondta, hogy Canberra célja a gazdasági együttműködés kiterjesztése Tokióval, amely túlmutat az energia, többek között a cseppfolyósított földgáz fő szállítójaként betöltött szerepén. „Azt akarjuk, hogy ennek következő szakasza a kritikus ásványkincsek területén a gazdasági biztonság legyen. És ezt nagy fontosságúnak tartjuk” – mondta.

Forrás: [Japan, Australia pledge closer security ties to counter Indo-Pacific risks](#)

Üzbegisztán elnöke Pekingben tárgyalta a nukleáris együttműködésről

Central Asian Light, 2025. szeptember 3.

Üzbegisztán elnöke, Shavkat Mirziyoyev Pekingben folytatott tárgyalásokat Shen Yanfennel, a China National Nuclear Corporation (CNNC) elnökével. A CNNC jelenleg Kína legnagyobb állami tulajdonú vállalata a polgári nukleáris programok területén, amely a projektek teljes ciklusát végzi az uránkutatás és -dúsításától az atomerőművek építéséig mind belföldön, mind külföldön. A találkozó során a felek megvitatták a kínai vállalat üzbegisztáni együttműködésének lehetőségeit, különös figyelmet fordítva a technológiatranszferre és az uránlelőhelyek fejlesztésére. Üzbegisztán és a CNNC már korábban is együttműködött ezen a területen, ugyanis 2023-ban a vállalat és Üzbegisztán állami vállalata, a Navoiuran stratégiai együttműködési memorandumot írt alá az urániparban. 2024-ben a megbeszélések középpontjában Kína kis moduláris reaktorainak lehetséges alkalmazása Üzbegisztánban, valamint az uránbányászat és -feldolgozás kapacitásának bővítése állt.

Forrás: [Uzbekistan Discusses Nuclear Cooperation with CNNC in Beijing](#)

Kína tovább növelheti orosz gázimportját a Szibéria Ereje 2 által

Kandy Wong, South China Morning Post 2025. szeptember 2.

A Sanghaji Együttműködési Szervezet csúcstalálkozóján Xi Jinping és Vlagyimir Putyin elnökök hangsúlyozták országaik stratégiai együttműködését, amelyben az energiaügyi együttműködés került a középpontba. A régóta vita tárgyát képező Szibéria Ereje 2 vezeték – egy 13,6 milliárd dolláros projekt, amelynek célja évi 50 milliárd köbméter gáz szállítása Észak-Kínába Mongólián keresztül – uralta a találgatásokat. A Gazprom és a CNPC egyetértési megállapodást írt alá, de a kritikus kérdések továbbra sem megoldottak, nevezetesen a gázárak. Moszkva európai szintű árakra törekszik, míg Peking meredek kedvezményeket szorgalmaz, kihasználva erősebb alkupozícióját. Az elemzők óvatosságra intenek, hogy az ilyen nézeteltérések akadályozhatják a haladást, még akkor is, ha mindkét fél hangsúlyozza elkötelezettségét. Eközben a meglévő együttműködés elmélyül: a Gazprom ígéretet tett a Szibéria Ereje 1 és a távol-keleti útvonalon keresztüli ellátás növelésére. Oroszország számára ez az európai piacok sürgős fordulatát tükrözi; Kína számára az energiaforrások diverzifikálására és a biztonság megerősítésére irányuló fedezetet.

Forrás: [Азербайджан и Таиланд готовятся провести первые политконсультации между МИД](#)

Taskent és Peking több mint 60 milliárd dollár értékű projekteket készít elő

Uzdaily, 2025. szeptember 2.

Üzbegisztán elnöke, Shavkat Mirziyoyev Pekingben tárgyalásokat folytatott Kína Állami Tanácsának miniszterelnökével, Li Qianggal. A találkozó során a felek megvitatták a sokoldalú együttműködés bővítésének kilátásait, többek között a kereskedelem, a gazdaság és a befektetések területén. A megbeszélés végén Shavkat Mirziyoyev és Li Qiang is egyaránt kiemelte, hogy Üzbegisztán és Kína kapcsolata elérte az átfogó stratégiai partnerség szintjét és az érett gyakorlati együttműködés szintjét. Emellett Kína Állami Tanácsának miniszterelnöke kiemelte, hogy 2024-ben az Üzbegisztán és Kína közötti kétoldalú kereskedelem volumene elérte a 14 milliárd dollárt.

Forrás: [Ташкент и Пекин готовят проекты на сумму свыше \\$60 млрд](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

Újdelhi egy multipoláris Ázsiát szeretne, de Pekingnek más elképzelései vannak
Anushka Saxena, The Indian Express, 2025. szeptember 2.

A Sanghaji Együttműködési Szervezet (SCO) csúcstalálkozóján Tiencsinben Narendra Modi miniszterelnök és Xi Jinping elnök egyetértettek abban, hogy a két ország kapcsolatának jövője a partnerség, nem a rivalizálás. A két vezető találkozója, amely a 2024 októberében Kazanyban tartott találkozó óta a második volt, jelezte a régóta várt olvadást a magas szintű politikai párbeszéd megszakítása és a szokásos üzletmenet után. Annak ellenére, hogy sem Modi miniszterelnök, sem Xi elnök nem tett nagy engedményeket a kulcsfontosságú kérdésekben — Tibet és Tajvan Kína számára, határendmények és a pakisztáni terrorizmus ügye India számára — a pozitívumok önmagukban áttörésnek számíthatnak, figyelembe véve, hogy a kapcsolatok hol álltak egy évvel ezelőtt. Mindkét fél például megerősítette, hogy a közvetlen járatok hamarosan újraindulnak, akárcsak a Kailash Mansarovar Yatra zarándoklat. Szintén figyelemre méltó a Határkezelési Különleges Képviselő (SR) Mechanizmus mostani zökkenőmentes működése, amely vitathatatlanul a legfontosabb pillérét képezi a tárgyalásoknak India és Kína határának rendezésére. Az SR mechanizmus legutóbbi ülése, amelyet a Modi-Xi találkozón is megerősítettek, augusztus 19-én zajlott, és a határ stabilizálásáról elért 10 pontos konszenzus platformot biztosított a két vezető számára, hogy megismételjék a békére vonatkozó felhívásokat. Ez az újonnan felfedezett lelkesedés a kapcsolatok normalizálására arra készíti egyeseket, hogy a mai India-Kína kapcsolatokat a barátság állapotának tekintsék. A Modi-Xi találkozó azonban azt is nyilvánvalóvá tette, hogy bármennyire is kedvező ez a pillanat, egyik fél sem valószínű, hogy enged a kulcsfontosságú követeléseiből. Először is, Xi továbbra is hangsúlyozta, hogy a határkérdés nem az India-Kína kapcsolat teljes története, és a megfelelő helyén kell kezelni, nem szabad túlértékelni. Modi számára azonban a határon lévő béke „biztosítási politikaként” jelent meg a jó India-Kína kapcsolatok érdekében. Nyilvánvaló, hogy mindkét fél eltérő mértékben értékeli a határkérdés teljes megoldását. Ezenkívül különbség van a két fél regionális rendről alkotott elképzeléseiben is. Vikram Misri külügyi államtitkár a SCO utáni sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy Xi és Modi egyaránt egyetértett abban, hogy a többpólusú Ázsia kell, hogy legyen a többpólusú világ középpontjában. Pekingben azonban Xi találkozó alatti beszédének jegyzőkönyve kiemeli, hogy ő csak egy „többpólusú világ”, „demokratizált nemzetközi kapcsolatok” és „béke és prosperitás Ázsiában és azon túl” létrehozásáról beszélt. Világos, hogy Újdelhi miért vágyik egy többpólusú Ázsiára, és Peking miért nem – utóbbi azt szeretné, ha ő lenne az egyetlen metaforikus tigris a dombon. Az előbbi számára azonban a regionális rendben való egyenlőség elengedhetetlen eleme az ázsiai béke és prosperitás megteremtésének.

Forrás: [New Delhi desires a multipolar Asia — Beijing does not](#)

Shehbaz miniszterelnök összehangolja Pakisztán elképzeléseit a kínai tervekkel **Pakistan Today, 2025. szeptember 1.**

Muhammad Shehbaz Sharif pakisztáni miniszterelnök vasárnap kijelentette, hogy a jelenlegi kormány minden törekvése és kezdeményezése szorosan összhangban áll Xi Jinping elnök víziójával és filozófiájával, amelyek a kínai nemzet fejlődésén és prosperitásán alapulnak. A Tienccsini Egyetem hallgatói és oktatói előtt tartott beszédében a miniszterelnök arra buzdította a pakisztáni hallgatókat, hogy elkötelezettségükkel és kemény munkájukkal sajátítsák el a legújabb ismereteket és technológiákat, majd Pakisztánban használják fel szakértelmüket népük jóléte és prosperitása érdekében. Shehbaz miniszterelnök elégedettségének adott hangot, hogy több mint 200 pakisztáni hallgató tanul a Tienccsini Egyetemen, és ezt nagyszerű lehetőségnek nevezte számukra, hogy egy olyan tekintélyes intézmény részesei lehetnek, amelyet „a nagy tudás bölcsőjének” tartanak. „Pakisztán nagyköveteinek” nevezve őket, optimistán hangoztatta, hogy elkötelezettségük révén ők lesznek az ország jövőjének építői, valamint a pakisztáni-kínai barátság fáklyavivői. A miniszterelnök elmondta, hogy a pakisztáni-kínai barátság, amelyet az idő próbájának alávetett, az idősebb generációk, elkötelezettséggel és őszinteséggel építettek fel, kiállta a történelem kihívásait, és a kölcsönös bizalomra épül. „Ez örökké fennmarad, bármi is álljon előttünk” – hangsúlyozta.

Forrás: [PM Shehbaz aligns Pakistan's vision with President Xi, lauds China's progress](#)

India és Szingapúr kapcsolata messze túlmutat a diplomácián **India Today, 2025. szeptember 4.**

India és Szingapúr csütörtökön mutatta be az átfogó stratégiai partnerségük bővítésére vonatkozó ütemtervet, amelyben Narendra Modi miniszterelnök és szingapúri kollégája, Lawrence Wong hangsúlyozták, hogy meg kell erősíteni a kapcsolatokat a világ jelenlegi geopolitikai zavarainak kezelése érdekében. Modi és Wong, akik kedden érkeztek Újdelhibe, széles körű tárgyalásokat folytattak, amelyek a kétoldalú kapcsolatok teljes spektrumát lefedték. Az indiai-szingapúri kapcsolatok messze túlmutatnak a diplomácián – mondta Modi Wong jelenlétében. A miniszterelnök elmondta, hogy mindkét fél úgy döntött, hogy fokozni fogják a két ország közötti együttműködést a mesterséges intelligencia, a kvantumtechnológia és más digitális technológiák területén. „A terrorizmus kapcsán közös aggályaink vannak” – mondta Modi a médiának adott nyilatkozatában. „Úgy véljük, hogy az emberiséget tisztelő országok kötelessége, hogy egységesen lépjenek fel a terrorizmus ellen” – tette hozzá. Modi szerint a két ország közötti partnerség közös értékeken alapul, és kölcsönös érdekek, valamint a béke és a prosperitás iránti közös elképzelések vezérlik. Wong részéről elmondta, hogy a bizonytalanság és a zavargások által jellemzett világban India és Szingapúr közötti partnerség még fontosabbá válik. A Modi-Wong tárgyalásokat követően számos megállapodás született a két fél között. Az egyik ilyen megállapodás az Indiai Központi Bank és a Szingapúri Monetáris Hatóság között a digitális eszközök innovációjáról szól.

Forrás: [India-Singapore ties go far beyond diplomacy: PM Modi signs pact with Wong](#)

Donald Trump egykor India legjobb barátja volt. Hogyan romlott el minden?

Dhaka Tribune, 2025. szeptember 3.

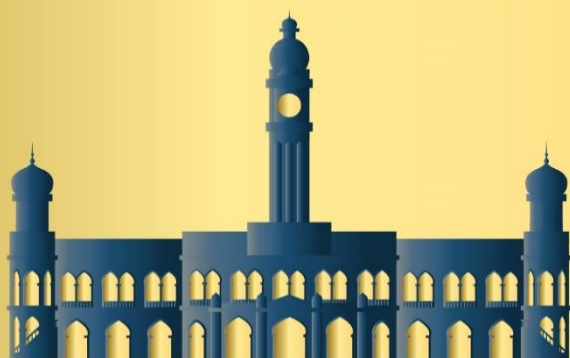
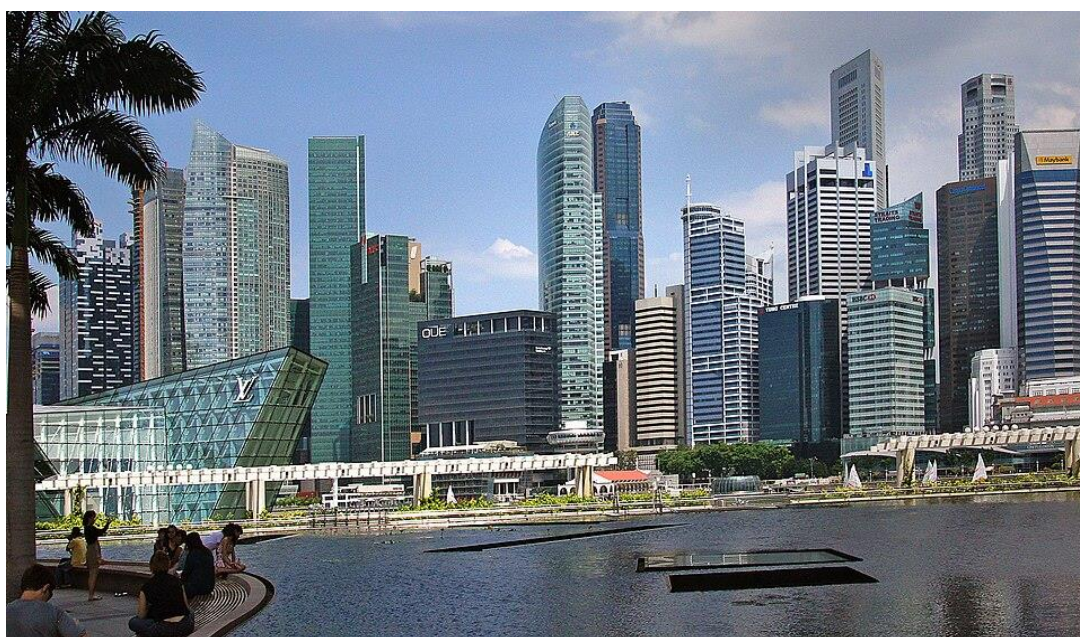
Donald Trump elnök második hivatali ciklusának kezdete után alig néhány hónappal az Egyesült Államok egyik legfontosabb stratégiai partnersége válságba került. Az Egyesült Államok és India közötti kapcsolatok negyed évszázad óta nem voltak ilyen rossz állapotban. A helyzet annyira súlyos, hogy Narendra Modi indiai miniszterelnök állítólag több mint két hónapja nem fogadja Trump hívásait. Az elmúlt napokban Trump a kereskedelmi kapcsolatokat Indiával „teljesen egyoldalú katasztrófának” nevezte, és egy jelentés szerint már nem tervezi, hogy az év végén Indiába látogat a Quad-partnerek (India, az Egyesült Államok, Ausztrália és Japán) csúcstalálkozója. A dolgoknak egyáltalán nem így kellett volna alakulniuk. Trump intézkedései széleskörű elégedetlenséget váltottak ki Indiában, de a Modi-kormánynak nincs jó választási lehetősége. Ha engedne a kényszernek, Modi – akit politikai ellenfelei „Narender Surrender” névvel illettek – gyengének tűnne. Ugyanakkor egyetlen más nagyhatalom sem tudja Indiának azt nyújtani, amire szüksége van a piacok, a beruházások, a technológia, a fegyverek és a diplomáciai támogatás terén. Az Egyesült Államok és India közötti feszült viszony miatt Új-Delhi keményen dolgozik azon, hogy stabilizálja kapcsolatait Kínával, amelyek 2020-ban a két ország közötti véres határincidensek óta feszültek. Modi augusztus 31-én hét év után először látogatott Kínába, hogy előmozdítsa ezt a célt, és kezelt rázott Xi Jinping elnökkel. Bár Xi hangsúlyozta a baráti kapcsolatok fontosságát – azt mondta, hogy „az elefántnak és a sárkánynak együtt kell táncolnia” –, jelenleg alig van bizalom India és Kína között. Modi jobban bízik Oroszországban. Kínában Modi és Vlagyimir Putyin orosz elnök állítólag közel egy órán át beszélgettek Putyin limuzinjában. Modi pedig még ebben az évben további tárgyalásokra fogadja az orosz vezetőt Indiában. Oroszország azonban továbbra is kitiszított Európában, és segítségnyújtási lehetőségei korlátozottak. Más országok, például Japán, ahol Modi Kínába tartó útja során megállt, szintén segíthetnének Indiának a jelenlegi válság kezelésében. De nincs elég befolyásuk ahhoz, hogy megoldják a problémát. Hacsak Modi nem talál módot arra, hogy visszanyerje Trump bizalmát, India következő néhány éve nagyon nehéz lehet.

Forrás: [Donald Trump was once India's best friend. How did it all go wrong?](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Az indonéz elnök kínai látogatása Indonézia semlegességének jeleként értelmezhető

Antara News, 2025. szeptember 3.

Prabowo Subianto indonéz elnök jelenléte Kínában a Győzelem Napja alkalmából rendezett katonai díszszemlén stratégiai diplomáciai lépésként értelmezhető, amely Kína elismerését is tükrözi Indonézia délkelet-ázsiai szerepét illetően – jelentette ki egy magas rangú tanácsadó szerdán. Darmansjah Djumala, az Indonéz Pancasila Ideológiafejlesztési Ügynökség külpolitikai szakértője hangsúlyozta, hogy a látogatás rámutat Indonézia törekvésére: kiegyensúlyozott kapcsolatokat kíván fenntartani az egyre éleződő amerikai–kínai rivalizálás közepette az indo–csendes-óceáni térségben. „Indonézia jelenlétét nem szabad úgy értelmezni, mintha Kína oldalára állna az Egyesült Államokkal szemben” – fogalmazott Djumala közleményében. „Ez külpolitikánk független és aktív jellegének példája – nyitottság minden fél irányába, anélkül, hogy belekeverednénk a nagyhatalmi konfliktusokba” – tette hozzá. Djumala szerint Prabowo részvétele lehetőséget teremthet a Kínával való mélyebb védelmi együttműködésre is, amely túlnyúlna a meglévő gazdasági kapcsolatokon. A szerdán, Pekingben megrendezett díszszemle Kína győzelmének 80. évfordulóját ünnepelte Japán felett a második világháborúban. A Hszinhua kínai állami hírügynökség beszámolója szerint összesen 26 állam- és kormányfőt hívtak meg, köztük Vlagyimir Putyin orosz elnököt, Kim Dzsong Un észak-koreai vezetőt, valamint Malajzia, Mianmar, Vietnám, Kambodzsza és Laosz ASEAN-tagállamok vezetőit. Djumala szerint az esemény szimbolikus üzenetként is értelmezhető: Kína immár globális hatalom, amely aktívan alakítja a regionális biztonsági környezetét. Wu Zeke, kínai katonai vezető elmondása szerint a díszszemle célja, hogy bemutassa a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg (PLA) új fegyverrendszereit, valamint felkészültségét a globális és regionális kihívásokkal szemben. A bemutatott új generációs eszközök között negyedik generációs harckocsik, fejlett vadászrepülőgépek, pilóta nélküli intelligens rendszerek és hiperszonikus rakéták is szerepeltek. A Kínai Külügyminisztérium korábban megerősítette, hogy Hszi Csin-ping elnök hivatalosan meghívta Prabowót a japán agresszió elleni háború 80. évfordulójának megemlékezésére.

Forrás: [Djumala: Hadirnya Presiden Prabowo di China tunjukkan posisi strategis](#)

Vietnám szeptemberben megkezdí egy 7 milliárd dolláros nemzetközi pénzügyi központ építését Ho Si Minh-városban

Vietnam Plus, 2025. szeptember 5.

Vietnám szeptemberben megkezdí egy régóta tervezett nemzetközi pénzügyi központ (IFC) építését Ho Si Minh-városban, ami része annak a stratégiának, amely az országot a régió pénzügyi központjai – így Szingapúr és Hongkong – mellé kívánja pozícionálni. A városi önkormányzat közlése szerint felgyorsítják az engedélyezési eljárásokat annak érdekében, hogy a projekt első szakasza mielőbb elindulhasson. Az építkezés Vietnám pénzügyi törekvéseit fogja lehorgonyozni Ho Si Minh-városban és Da Nangban egyaránt. Az IFC összesen 783 hektáron valósul meg, Ben Thanh belvárosi városrész és a Thu Thiem új városnegyed területén. Az elsőként megépülő 9,2 hektáros „magzóna” Thu Thiemben pénzügyi szabályozó hatóságoknak, felügyeleti szerveknek és szakosított bíróságoknak ad majd otthont. A teljes beruházás értéke hozzávetőleg 172 billió VND (7 milliárd USD). Az első két-három évben 16 billió VND-t terveznek felhasználni, ebből 2 billiót az állami költségvetés biztosít a kormányzati hivatalok irodáinak kiépítésére, a fennmaradó részt hazai és külföldi befektetők fedeznék. A tervek szerint a Ho Si Minh-városi központ fő profilja a banki szolgáltatások, eszközkezelés, tőkepiacok, fintech és származtatott termékek kereskedelme lesz, míg Da Nang a zöld pénzügyekre, digitális szolgáltatásokra és a kriptoeszközökkel kapcsolatos szabályozott kísérleti projektekre fókuszálna. A kormány célja, hogy a központ 2025-ben megkezdje működését, és öt éven belül teljes egészében elkészüljön – ezt a beruházást a vietnámi gazdaság modernizációjának alappilléreként emlegetik a hivatalos nyilatkozatok. Vietnámban több mint egy évtizede napirenden van egy ilyen pénzügyi központ létrehozása, de a korábbi próbálkozások szabályozási bizonytalanságok és a régió meglévő központjaival való verseny miatt elakadtak. Ho Si Minh-város, amely az ország GDP-jének közel egynegyedét termeli, kedvező adottságai miatt már régóta számításba jöhetett: dinamikusan növekvő középosztálya, fejlődő bankszektora és kereskedelmi központi szerepe mind előnyére válnak. Bár a város már otthont ad a Ho Si Minh Értéktőzsdének (HOSE), a külföldi részvétel korlátozott, mivel a tőkepiacok fejletlenek, a tulajdonosi korlátok pedig visszatartják a nemzetközi szereplőket. A döntéshozók azt remélik, hogy egy dedikált pénzügyi központ világosabb szabályozási keretekkel, fintech kísérleti programokkal és külföldi befektetők számára nyújtott kedvezményekkel vonzóbbá válhat a globális bankok, befektetési alapok és biztosítók számára. Elemzők ugyanakkor arra figyelmeztetnek, hogy a célkitűzés merész, és Vietnámnak éles versenyre kell számítania Szingapúrral és Hongkonggal, amelyek régóta beágyazott pénzügyi kapuként működnek Ázsiában. A siker azon múlik majd, hogy az ország képes lesz-e végrehajtani a szükséges szabályozási reformokat, mélyíteni a tőkepiacait, és kiépíteni a nemzetközi befektetők bizalmát.

Forrás: [Vietnam to start building 7 bln USD international financial hub in HCM City](#)

A Bank Indonesia szerint stabilizálódott a rúpia árfolyama a tüntetések után

Primayanti, Antara, 2025. szeptember 2.

Perry Warjiyo, a Bank Indonesia (BI) kormányzója kedden bejelentette, hogy a rúpia árfolyama az utóbbi napok demonstrációi által kiváltott piaci aggodalmak ellenére stabilizálódott, jelenleg 16 400 rúpián áll egy amerikai dollárral szemben. Célkitűzésük az árfolyam további erősítése 16 300-as szintre. Augusztus 29-én, pénteken a rúpia 147 ponttal, azaz 0,90%-kal gyengült, így 16 500 rúpián zárt, szemben az előző napi 16 353-as szinttel. A Regionális Képviselőtanács (DPD) folytatott online munkaértekezleten Warjiyo hangsúlyozta, hogy a jegybank folyamatosan védi a devizaárfolyam, a monetáris rendszer és a pénzügyi piac stabilitását. „A rúpia hétfő reggel még elérte a 16 560-as szintet, de mára szerencsére stabilizálódott 16 400-nál. Arra törekszünk, hogy ez 16 300 alá kerüljön, sőt még tovább erősödjön” – fogalmazott. Hozzátette, hogy a likviditás fokozódott, a pénzügyi piacok megfelelően működnek, és a pénzügyi rendszer stabilitása biztosított a Pénzügyminisztériummal, a Pénzügyi Szolgáltatások Hatóságával (OJK) és a Betétbiztosítási Társasággal (LPS) való koordináción keresztül. Warjiyo szerint Indonézia külső pénzügyi ellenállóképessége, valamint a rúpia kilátásai továbbra is pozitívak. Ezt alátámasztja a tartós külkereskedelmi többlet, a kedvező külföldi tőkebeáramlás, valamint az 152 milliárd amerikai dollár összegű devizatartalék. A stabilitás fenntartása érdekében a BI intervenciót hajtott végre mind az offshore piacon, NDF-ügyleteken keresztül, mind a hazai piacon, spot és hazai DNDF-tranzakciókon keresztül. A jegybank elkötelezett amellett, hogy a rúpia árfolyama stabil maradjon és tovább erősödjön az ország gazdasági fundamentumainak javulásával, a tartós kereskedelmi többlettel, a folyamatos tőkebeáramlással és a bőséges devizatartalékokkal összhangban. A tüntetések augusztus 25-én, hétfőn kezdődtek a parlament épülete előtt Jakartában, ahol a demonstrálók többek között a képviselők lakhatási támogatását bírálták. A feszültségek különösen azt követően fokozódtak, hogy augusztus 28-án este életét veszítette Affan Kurniawan, egy online motoros taxis, akit egy rendőrségi taktikai jármű ütött el. A nyilvános felháborodás ezt követően több városra is kiterjedt, erőszakos összetűzésekkel, gyújtogatásokkal és közterületek megrongálásával. Miután a rúpia augusztus 29-én gyengült, szeptember 1-jén, hétfőn a kereskedés nyitásakor 28 ponttal (0,17%) erősödött, így 16 472 rúpián állt az amerikai dollárral szemben.

Forrás: [Rupiah stabilizes at 16,400 per USD after protests, BI targets 16,300](#)

Mit taníthat a globális pénzügyi válság Szingapúr számára a döntéshozatalról?

Girija Shawarika, Singapore Business Review, 2025. szeptember 5.

A kognitív torzításaink tudatosítása segíthet a szingapúriaknak abban, hogy megalapozottabb döntéseket hozzanak, és ellenállóbbá váljanak egy kiszámíthatatlan világban. Amikor több mint egy évtizede bekövetkezett a globális pénzügyi válság (GFC), a befektetők pánikba estek, a piacok összeomlottak, és az emberek kemény gazdasági következményekkel szembesültek. A válság azonban túlmutatott a híradásokon: rávilágított arra is, hogy miként torzíthatják a kognitív elfogultságaink a bizonytalan helyzetekben meghozott döntéseinket. Az emberek gyakran mentális rövidítésekre – úgynevezett heurisztikákra – támaszkodnak, hogy gyorsan döntsenek. Ezek ugyan hatékonyak lehetnek, de gyakran vezetnek szisztematikus ítéletbeli hibákhoz. A GFC idején az olyan viselkedési torzítások, mint a túlzott magabiztosság, az öngizolás és a veszteségkerülés egyaránt befolyásolták a pénzügyi és személyes döntéseket – gyakran rontva a helyzeten. Az életkor, a nem és a konkrét helyzet mind hatással vannak arra, hogyan nyilvánulnak meg ezek a torzítások. A bizonytalanság ma is állandó tényező: világháborúk, háborúk, geopolitikai feszültségek jellemzik korunkat. Ezért a GFC tanulságai továbbra is aktuálisak. A viselkedési mintázatok megértése segíthet abban, hogy az egyének és a szervezetek tudatosabban döntsenek, előre lássák a kockázatokat, és nyomás alatt is átgondoltan reagáljanak. Mit tanulhatnak ebből a szingapúriak? Először is: a tudatosság számít. Felismerni, hogy gondolkodásunk torzításoktól vezérelt, az első lépés a jobb döntések felé. Másodszor: a strukturált megközelítések segítenek. Egyszerű keretek alkalmazása – például kockázatok mérlegelése, alternatívák fontolóra vétele, feltételezések ellenőrzése – hatékonyan csökkentheti a torzításokat. Harmadszor: a sokféle nézőpont javítja a döntések minőségét. A kollégák, családtagok vagy tanácsadók bevonása segíthet felismerni olyan szempontokat, amelyeket egyedül esetleg figyelmen kívül hagynánk. Szingapúri politikai döntéshozatal szempontjából ezek a tanulságok különösen fontosak. Egy kis, exportorientált gazdaságként Szingapúrt erősen érintik a globális sokkhatások. A viselkedéstudományi felismerések integrálása a szabályozásba, tervezésbe és kommunikációba csökkentheti a döntési hibák költségeit. A reziliencia nem a jövő tökéletes előrejelzését jelenti, hanem azt, hogy képesek vagyunk nyomás alatt is átgondoltan reagálni. A GFC emlékeztet minket arra, hogy a kognitív torzítások egyetemesek, de tudatossággal és strukturált gondolkodással javíthatjuk válaszaink minőségét. A strukturált döntési keretrendszerek, a sokféle nézőpont és a reflexív gondolkodás ellensúlyozhatják a torzításokat. A pusztán tudatosság is képes csökkenteni a hibák számát. A hosszú távú következmények mérlegelése, objektív visszajelzések keresése és a feltételezések megkérdőjelezése mind egyszerű, de hatékony módszerek a döntésminőség javítására. A GFC nem csupán pénzügyi történet: emberi történet is arról, hogyan reagál elménk a bizonytalanságra. E tanulságokat újra átgondolva, tudatosabbá válhatunk, és jobb döntéseket hozhatunk egy komplex, változó világban.

Forrás: [What the global financial crisis can teach Singapore about decision-making today](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Európai Parlament: Szaúd-Arábia zászlóshajó a regionális válságok megoldásában

Al Arabiya, 2025. szeptember 4.

Az Európai Parlament megerősítette, hogy Szaúd-Arábia létfontosságú szerepet játszik a Vörös-tenger és az Arab-öböl hajózásának biztonságában, és vezető szerepet tölt be a széles körben elterjedt szélsőségeség elleni küzdelemben. Szaúd-Arábia hangsúlyozza a nemzetközi tengeri hajózás szabadsága biztosításának szükségességét a stratégiai szorosokban és vízi utakon, a tengeri biztonság fokozását a stratégiai vízi utakon, valamint a hajózási útvonalak védelmének szükségességét. A tengeri útvonalak és a tengeri biztonság rendkívül fontosak a világ számára, mivel a globális kereskedelem 90%-a rajtuk keresztül zajlik. Eközben a tengeri biztonság számos kihívással néz szembe, amelyek negatívan befolyásolják a tengeri hajózás biztonságát. Szembenézve ezekkel a kihívásokkal, lépést kell tartani a modern fejlesztésekkel, felhasználjuk a képességeket és technológiákat a tengeri útvonalak biztonságának garantálása érdekében. Szaúd-Arábia a világ egyik legfontosabb tengeri útvonala, a Vörös-tenger mellett fekszik, ami arra készítette, hogy jelentős figyelmet szenteljen a tengerészeti ágazatnak és annak stratégiai biztonságának, amely kiemelkedő fontosságú ágazat. Ezzel összefüggésben Rijád csatlakozott a Nemzetközi Tengerészeti Biztonsági Szövetséghez (IMSA) is, hogy biztosítsa a tengeri útvonalak biztonságát. Ez a nemzetközi koalíció a kereskedelmi hajók védelmét célozza a biztonságos hajózás, a tengeri hajózás és a globális kereskedelem szabadságának garantálása, valamint a koalícióban részt vevő országok érdekeinek védelme révén, ezáltal fokozva a vízi utakon áthaladó kereskedelmi hajók biztonságát.

Forrás: [البرلمان الأوروبي: السعودية رائدة في حل أزمات المنطقة](#)

Dubaiban az arany ára új rekordmagasságba emelkedett, a 22 karátos arany ismét megközelítette a 400 dirhamot

Gulf News, 2025. szeptember 5.

Dubai: Az arany ára pénteken új rekordot döntött az Egyesült Arab Emírségekben, a vásárlók kedvenc 22 karátos aranyának ára 397 dirham volt – közelebb, mint valaha, a 400 dirhamos értékhez. A nemesfém ára grammonként 420,13 dirham volt a 24 karátos arany esetében, ami magasabb a csütörtöki 418,67 dirhamhoz képest. A 22 karátos arany ára grammonként 2 dirhammal emelkedett a tegnapihoz képest. Az Egyesült Arab Emírségek lakosai számára ez nem egy elvont előrejelzés. A magasabb aranyárak azt jelentik, hogy a dubaji bazárokból ékszert vásárlók többet fognak fizetni a karkötőkért, láncokért és gyűrűkért. Az eladók többlet bevételre számíthatnak, ahogy a turisták és a befektetők előzőnlik az országot. A befektetők számára pedig az arany ismét a végső biztonságos menedéknek bizonyul az instabil valuták és a növekvő adósságok világában.

Forrás: [Dubai gold prices surge to new record highs as 22k nears Dh400 again](#)

Kaisz Szaied elnök: „Afrika jövője a saját lehetőségeire és az egész emberiség érdekében épül.”

Tunis Raqmiya, 2025. szeptember 4.

Kaisz Szaied köztársasági elnök az Algériában megrendezett Intra-Africa Trade Fair negyedik ülészakának megnyitóján elmondott beszédében kijelentette, hogy a Tunézia és számos afrikai ország által kidolgozott projekt túlmutat az ágazati kereteken, és átfogó jövőképet alkot a kontinens és az egész emberiség jövőjéről. Szaied kifejtette, hogy ez a projekt nem korlátozódik a kereskedelemre, az infrastruktúrára, a mezőgazdaságra, a modern technológiára vagy a szolgáltatásokra, hanem egy átfogó és ambiciózus vízió alapul, amelynek motorját az Afrika és népeinek akarata által létrehozott új ötletek és koncepciók. A tunéziai államfő hangsúlyozta, hogy az afrikai kontinensnek ma a saját potenciáljára kell támaszkodnia jövője építése során, távol a gyarmati dominancia logikájától vagy az országok közötti hierarchia bármilyen formájától, miközben kiegyensúlyozott partnerségeket kell kialakítania azzal a nemzetközi közösséggel, amely népei érdekeit szolgálják. Szaied megjegyezte, hogy Afrika gazdag potenciálban és gazdagságban, de az igazi kihívás abban rejlik, hogy ezt a potenciált olyan gyakorlati projektekké alakítsa át, amelyek elősegítik a fejlődést és a társadalmi igazságosságot, és ígéretes távlatokat nyitnak a jövő generációi számára. Kiemelte, hogy a kontinens képes befolyásos erővé válni a nemzetközi szinten, feltéve, hogy erőforrásait világos és közös jövőképpel aknázzák ki.

Forrás: [”قيس سعيد: مستقبل إفريقيا يُبنى بإمكاناتها الذاتية ومن أجل الإنسانية جمعاء”](#)

Törökország külpolitikája szerepel az olasz sajtó napirendjén: nélkülözhetetlen partner Európa számára

Hürriyet, 2025. szeptember 5.

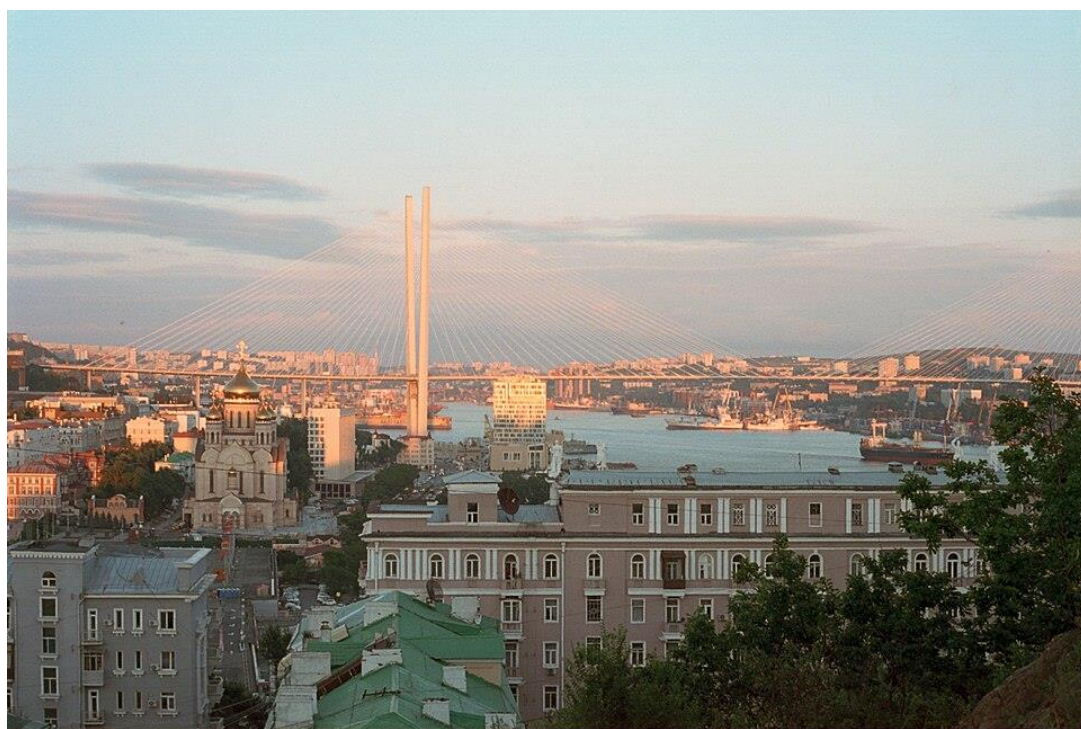
Az olasz sajtó arról számolt be, hogy Törökország nélkülözhetetlen szövetségese a Nyugatnak, és sem a NATO, sem Európa nem szakíthatja meg kapcsolatait Ankarával. Az Il Gazzettino megjegyezte, hogy Törökország geopolitikai helyzete, katonai ereje és sokrétű külpolitikája kulcsfontosságú partnerré teszi Ankarát mind a Nyugat, mind a BRICS-országok számára. Az újság elemzése szerint Recep Tayyip Erdoğan elnök célja, hogy erős pozíciót teremtsen Törökország számára a közelmúltban változó globális rendben.

Forrás: [Türkiye'nin dış politikası İtalyan basınının gündeminde: Avrupa için vazgeçilmez bir ortak](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztsovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Tizedik alkalommal került megrendezésre a Keleti Gazdasági Fórum Vlagyivosztokban

Rosscongress, 2025. szeptember 6.

Több mint 8000 résztvevő vett részt 75 országból és régióból az idei tizedik jubileumi Keleti Gazdasági Fórumon Vlagyivosztokban. A központi téma az orosz Távol-Kelet fejlesztése volt, mint a nemzetközi együttműködés és a jólét pillére. A rendezvényen több mint 6 billió rubel értékben 358 megállapodást írtak alá. A fórum megerősítette a térség szerepét Oroszország XXI. századi nemzeti prioritásaként, hangsúlyt fektetve az infrastruktúrára, a beruházásokra és a társadalmi projektekre. A plenáris ülésen Vlagyimir Putyin orosz elnök mellett Laosz, Mongólia és Kína vezetői is részt vettek. Az olyan üzleti párbeszéd, mint az Oroszország–Kína, Oroszország–India és Oroszország–ASEAN, Moszkva törekvését hangsúlyozták a többoldalú kapcsolatok erősítésére az ázsiai–csendes-óceáni térségben. Oroszország a geopolitikai kihívások ellenére a fórumot kulcsfontosságú platformmá igyekszik alakítani, amely elősegíti a nemzetközi elszigetelésből való kitörését és olyan partnerségek kialakítását amelyeket nem terhelik ideológia és politikai ellentétek.

Forrás: [Подведены итоги Восточного экономического форума – 2025](#)

Ratifikálásra vár a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény Örményország és Japán között

Armenpress.am, 2025. szeptember 2.

Örményország a Japánnal kötött, 2024 decemberében aláírt kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény ratifikálására készül. A dokumentum fontos eszköz lesz a befektetések ösztönzésében és a kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok bővítésében. Arman Pogoszján pénzügyminiszter-helyettes hangsúlyozta, hogy a megállapodás kiszámítható adózási környezetet teremt, valamint kedvezőbb feltételeket biztosít az üzleti szereplők számára, mint a jelenlegi nemzeti szabályozás. Az új egyezmény a jogilag már nem alkalmazható szovjet–japán szerződést váltja fel, és kiegészíti a 2018-ban megkötött beruházásvédelmi megállapodást, ezzel hosszú távú alapot teremtve Jereván és Tokió együttműködéséhez. Örményország egyre aktívabb keleti nyitására további jelek is utalnak, mint például Nikol Pasinján miniszterelnök részvétele az SCO [csúcson](#), [találkozója](#) az Ázsiai Infrastrukturális Beruházási Bank elnökével [részvétele](#) az oszakai Expo-n Örményország Nemzeti Napján, az Ázsiai Fejlesztési Bankkal való [együttműködés erősödése](#) – köztük egy egészségügyi fejlesztési hitel –, valamint Pasinján [találkozója](#) a bank elnökével, Maszato Kandával.

Forrás: [Армения и Япония ратифицируют соглашение об избежании двойного налогообложения](#)

Újabb délkelet-ázsiai országgal épít kapcsolatokat Azerbajdzsán

Gjular Mahمودova, Report.az, 2025. szeptember 5.

Azerbajdzsán és Thaiföld intézményesíteni készül kapcsolatait. Ehhez már el is kezdődtek első politikai konzultációk a külügyminisztériumok között. A bangkoki tárgyalásokon, amelyeken a thaiföldi Külügyminisztérium titkára, Eksziri Pintarucsi és Azerbajdzsán nagykövete, Elcsin Basirov vett részt, napirendre került az azeri nagykövetség megnyitása Bangkokban, valamint egy bakui delegáció részvétele külügyminiszter-helyettesi szinten. Ez a formátum azt jelzi, hogy a felek hosszú távú jelleget kívánnak adni az együttműködésnek. A politikai párbeszéd mellett szó esett a gazdasági, kereskedelmi és befektetési együttműködés bővítéséről is. Azerbajdzsán számára mindez egy szélesebb ázsiai stratégiába illeszkedik, míg Thaiföld számára lehetőséget jelent a kapcsolatok diverzifikálására a hagyományos partnereken túl. Azerbajdzsán aktívan terjeszkedik a régióban, korábbi [hírszemlénkben](#) beszámoltunk arról, hogy Baku Malajziával egyeztetett a bilaterális kapcsolatok intézményesítéséről

Forrás: [Азербайджан и Таиланд готовятся провести первые политконсультации между МИД](#)

Türkmenisztánban az év első felében jelentősen bővült a kiskereskedelmi forgalom

Business Turkmenistan, 2025. augusztus 30.

Türkmenisztán kiskereskedelmi forgalom 2025. január-augusztus között 13,1%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, jelentette be Hojamirat Geldimirazov, a türkmén Miniszterek Kabinetének gazdasági és pénzügyi ügyekért felelős alelnöke a Miniszterek Kabinetének soros ülésén. A Geldimirazov által közzétett adatok szerint a türkmén bruttó hazai termék az adott időszakban 6,3%-kal nőtt és ez a bővülés a legtöbb kulcsfontosságú ágazatban megfigyelhető, mint az ipar 1,5%, az építőipar 7%, a kommunikációs szektor 11%, a kereskedelem 9,8% és a mezőgazdaság 4,9%. Emellett az is kiderült, hogy a 2025. január–augusztus közötti időszakban a türkmén állami költségvetés bevételi része 100%-ban, kiadási része pedig 97,4%-ban teljesült.

Forrás: [Январь-август: Розничный товарооборот в Туркменистане вырос на 13,1%](#)

Kína tovább mélyíti kapcsolatait Üzbegisztánnal

Uzdaily, 2025. szeptember 1.

Kína elnöke, Xi Jiping hivatalos köszöntő üzenetében Üzbegisztán elnökének, Shavkat Mirziyoyevnek a közép-ázsiai ország függetlenségének 34. évfordulója alkalmából kijelentette, hogy Kína készen áll a politikai bizalom és az átfogó stratégiai partnerség további mélyítésére. Xi elnök emellett üzenetében kiemelte Üzbegisztán gazdaságának dinamikus fejlődését és a lakosság életszínvonalának emelkedését Mirziyoyev vezetése alatt, hangsúlyozva, hogy Taskent stabilan halad az Új Üzbegisztán stratégia létrehozásának célja felé. Ugyanakkor a kínai elnök üzenetében emlékeztetett arra a 2025 júniusában Asztanában tartott találkozóra, ahol Kína és Üzbegisztán képviselői kulcsfontosságú megállapodásokat értek el a két ország közötti kétoldalú együttműködések megerősítésében, amivel párhuzamban most Xi elnök is hivatalosan megerősítette Kína készségét, hogy Üzbegisztánnal közösen elmélyítse a politikai kölcsönös bizalmat, összehangolja a fejlesztési stratégiákat, valamint előmozdítsa az Övezet és Út kezdeményezés megvalósítását.

Forrás: [Китай готов углублять политическое доверие и сотрудничество с Узбекистаном — Си Цзиньпин](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720